

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

563

C O D I C E S

564

Graculus *Ruab.* Ciconia *Storah.*
Vespertilio Fledarmus. Merops
Speht. Tum e *Prudentio:* Seria
Ernoſthaſtiu. Strophium *Houpit-*
pant. Pedicae *Strichin.* Mulærum
Milibchar. Congeries *Uberquel-*
lan. Invius *Aniuertigi.* Surculus
Sintulingi. Cunulae *Nabule.* Au-
 rium meatus *Loſunga.* Carioſa
Wrmatiga. Urgebat *Francta.* Fo-
 rum *Marcat.* Bipennis *Zwifidrigi*
ſuert. Eviscerando *Zufleſconto.*
 Obſtinatio *Einfritigi.* Ficella
Churipi. Lucrum *Scazz.* Struma
Chelba. Mucus *Roz.* Truces *Crim-*
nun. Pefſulus *Sloz.* Ninguidus *Si-*
neuin. Eluvies *Uburſtuzio.* Crypta
Giruft. Subterranea *Erthus.* Um-
 bones *Rantbogun.* Haec usque ad
 fol. 49. et *Passionem S. Cypriani.*

CCXCVI.

R. 3167 Codex membraneus lat. Sec.
 XII — XIV. Folior. 223. f. max.
 per duas columnas magnifice ex-
 a-
 ratus, minio distinctus, literis ini-
 tiorum uncialibus artificioſo du-
 etuum plexu viſendis, et olim Mo-
 naſterii Novimontani, vulgo Neu-
 bergen, O. Cift. ab Ottone Hilari
 Austr. et Styriae Duce a. 1327.
 in harum Provinciarum confinio
 ſuper Murczam fl. dedueta a Mo-
 naſterio S. Crucis in Valle Ne-
 morosa colonia fundati, ut infra li-
 quebit, complectitur ſequentia: I.
 praetenſo folio deciduo e L. II.
 Paralip. *Incipit Praefatio Saneti*
Jeronomi Presbiteri In libro Pro-
verbiorum. Videlicet illa ad *Chro-*
matium et Heliodorum: Jungat
epiftola &c. Hanc excipiunt illae

duae aliae, prout in Bibliis Gloſ-
 fatis: *Tribus nominibus &c. et:*
Tres Libros Salomonis &c. inter
 quas interceptus eft Articulus
Glossae ordinariae de nominibus
Parabolarum, prout in iisdem Bib-
 liis. Tum *Textus III. Libellorum*
Salomonis, item *Sapientiae et Ec-*
clesiastici, quae duo poſtrema Pro-
 logos praeferunt, ut in Bibliis jam
 citatis. *Textus more nostro Capitibus*
diſtinctus eft, et ad calcem
Orationem Salomonis Regis habet
 depromtam e III. *Reg. c. 8. et*
Paralip. II. c. 6. fed non *κατα*
λεξιν. Haec tenus porro Biblica, ma-
 nusque Sec. XII.

II. fol. 50. ſequuntur Historica,
 Videlicet *Chronicon* ab O. C. us-
 que ad A. MCCCXCVI. ita ta-
 men, ut manus Sec. XIII. pertin-
 gat ad A. MCCXXII. manus ve-
 ro Sec. XIV. ab A. MCCXL. per-
 texat reliqua, et folium *unum*
 inter utramque manum exciderit.
 Initium eft ejusmodi: *Adam pri-*
mus homo ad imaginem dei forma-
tus eft in ebron. in paradiſo cum
eua ſeptem horis commoratus ob
mandati transgressionem buiniſ mun-
di exilium ſubiit. — In ierufalem
obiit in loco caluarie ſepultus. —
Erat autem adam XXX. cubitorum
altitudinis. Mortuo autem eo ap-
paruit angelus domini ferens oſtrum
eiusdem longitudinis. expanditque
illud ſuper eum atque nucleum ue-
titi ligni ori ejus imposuit &c.
 Postquam dein nugivendulus hic
 et vineam *Noae,* et oblationem
Iſaaci, atque *Jephetae,* et *Manuae*
 ſacrificium, et caedem *Sacerdo-*
 tum ſub *Jezabele,* et *Abelis* ſacri-
 ficium,

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

565

P A T R I S T I C I .

566

ficium in locum *Calvariae* congef-
fisset, miram fabellam de Cruce
Christi e praedicto nucleo orta in-
greditur: sub *Salomone* factam ar-
borem a *Regina Saba*, quae fui-
set *Sibylla habens pedes anserinos*
et oculos lucentes ut stelle, adora-
tam, mox jubente Rege succisam,
et in mensam Propositionis panum
in Templo aptatam, tum post va-
rias vices conjectam in Piscinam
illam *Probaticam*, demumque ip-
so supplicii *ꝝ Oeavðes* tempore a
Simone fabro lignario inde extra-
ctam, crucemque efformatam fu-
isse; quae Graeculi cuiusdam som-
nia censeo, iis gemina, quae re-
fert *Gretserus L. I. de S. Cruce*
e. 4. Per VI. deinceps notas *Ae-
tates* procedit Narratio, quoque

magis procedit, minus desipit. Us-
que ad A. MCLXXXVI. passim
insistit Chronico *Gottfridi Viterb.*
ut extat T. II. *Scriptt. Rer. Germ.*
Pistorii, ut tamen et sua addat.
Ita ad A. DCCCLXXXI. legas:
Hujus (Caroli Imp.) tempore bo-
rum pestilentia magna contigit, dum
enim cancri cadauera laniando co-
mederent, quadam die universi in
unum locum congregati inde disces-
serunt, ita ut nullus eorum postea
neque viuus neque mortuus inveniri
potuisset. Quo magis ab A. MCL-
XXXVI. progreditur, eo uberior
fit in rebus *Austriae* et *Styriae*,
coinciditque cum Chronico *Clau-*
stroneoburgensi edito ab *Hier. Pe-*
zio T. I. Scriptt. Rer. Austr. Ex-
emplo fit Annus MCCCIV.

Codex

Chronicon Claustroneob.

Rex Bohemus Wenceslaus cum
magna multitudine armatorum un-
garium intrans et calliditate et pe-
cunia partim cum potentia insignia
scilicet gladium et tunicam beati
Stephani Regis Ungarie et coro-
nam obtinuit. et antequam ibi nego-
tia sua terminaret propter que in-
trauerat de stabiliendo filii sui re-
gno super ungarios, Rex Romanor-
um Albertus missis duci austrie
Rudolfo filio suo nuncijs præcepit,
ut pacis contradictionem Regi Bo-
hemie demandaret. Quo facto Rex
Bohemie inconsubatis negotijs et
imperfectis accelerabat exire un-
garium, habens tamen regalia &c.

Rex Bohemus Wencezlaus cum
maxima multitudine armatorum
Ungariam intrans muneribus et
calliditate partim etiam potentia
insignia regni Ungariae hoc est
gladium et tunicam beati Stephani
Regis Ungariæ et coronam obti-
nuit, ubi quamplures ex intempe-
rie aeris mortui sunt. Et antequam
ibidem negotia sua terminaret,
propter quae venerat, ut de stabili-
endo regno filii sui super Unga-
rios, Rex Romanorum Albertus
missis Duci Austriæ Rudolfo filio
suo nuntijs præcepit, ut pacis dif-
fidationem ac contradictionem Re-
gi Bohemiæ demandaret. Quo fa-
cto Rex Bohemiæ inconsubatis
negotiis atque imperfectis prope-

N n 2

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

567

C O D I C E S

568

re exire parat in Ungariam habens
tamen regalia &c.

Dubium inde fit, an *Claustroneob.*
Annalista nostro, an vero nostor
illo usus sit. Ille quidem in A. M.
CCCXLVIII. sicut, nostor pro-
greditur, videoque A. MCCCLV.
ninio subscriptum: *Fr. Otto*,
quod illi nomen fuerit. Hunc An-
num continuo excipit MCCXC-
VI. quem adscribo: *In oīaua Jo-
hannis baptiste Monasterium No-
uimontis per ignem in pistrino ex-
ortum totaliter est exustum, ven-
tusque ualidus tegulas igne succen-
tas cum impetu ad uillam circumia-
centem deferebat, ubi in tantum
ignis defeuit, quod totam uillam
exceptis tribus mansionibus totali-
ter deuastauit et in cinerem rede-
git.* Subditur: *Frater Jobannes
Greczer (Graecensis Styrus) cen-
bita.* Ex quo concludo, Chroni-
con praesens in praediō Mona-
sterio scriptum et servatum fuisse.
Huic et aliud subfragatur. Margi-
nibus nostris Sec. XV. adspersae
sunt quaedam Notae, et quidem
ad A. MCCXXVII. *Otho funda-
tor huius monasterii*, et ad A. M.
CCCXLIX. *Circa festum sancti
Martini declinavit pestis ad ter-
minos Noui montis*, id quod in ip-
so etiam Chronicō notatur. Jure
igitur illud vocari possit *Noui
Montis Chronicō* scriptore *Otto
ne Cisterciensi*, jungique, posterio-
re faltem sui parte, Chronicis jam
editis mereretur. Commemorabo
et alias Notulas. Ad A. MCCC-
IX. motumque *Viennensem* con-
tra Ducem *Fridericum* inclemen-

ter adscriptum: *Viennenses sem-
per rebelles.* Ad A. MCCCVI.
ubi narrantur de sola Civitate
Viennensi plusquam XL. Millia
expediti in turma sua cum *Ottone*
Duce contra Regem *Bohemiae*
processisse, observatur: *Nescio*,
quot bodie mittere possit, dum hec
legerem 1521. Ad A. denique
MCCCXLIX. legas: *Anno pesti-
fero illo creuerunt optima Vina si-
cut anno 1521.*

III. fol. 74. *Incipit Catalogus
apostolicorum.* Ductus a B. Petro
ad *Gelasium II.* sive A. 1119. Us-
que ad *Felicem IV.* notantur eti-
am *Consulatus*, usque ad *Coelesti-
num* anni Imperatorum, deinceps
anni Domini. Passim edicit Chro-
nographus, ubi a Chronicō *Eusebii*,
Hieronymi, et *Prosperi*,
et *Caesarii*, nempe *Heisterbacen-
sis*, dissentiat. Pontificibus variis ad-
duntur sua Instituta. *Jobanna Pa-
pissa* nulla, sed *Jobannes XII. Boni-
facius VII. Benedictus IX. et
Gregorius VI.* male audiunt. Sec.
XIII. scriptum hunc Catalogum
in Dioceſi *Salisburgensi* e sequen-
tibus statuēs: *Adrianus — dedit
pallium Arnoni. Pascasius — de-
dit pallium adelramo. Valentinus
dedit pallium Luipramo*, quin ullius
alterius aut Episcopi, aut Se-
dis mentio fiat.

IV. fol. 77. succedit alter Ca-
talagus hanc Rubricam praefe-
rens: *Isti regnauerunt in latio et
Romana urbe ante consules et im-
peratores.* Initium ab *Italo, Jano,
Satur.*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

569

P A T R I S T I C I .

570

Saturno, *Pico ad Octavianum Aug.* tum in picturato Schemate columnatim Pontifices et Imperatores eis respondentes absque notatione temporum, nudis solum nominibus designati. Illi desinunt a prima Sec. XIII. manu in *Honorio III.* anno 1227. defuncto, quibus secunda addidit *Gregorium IX.* *Coelestium IV.* *Innocentium IV.* et omisso *Alexandro IV.* *Urbanum IV.* electum a. 1261. Imperatorum vero postremus est a prima manu *Fridericus II.* cuius obitus ad a. 1250. pertinet.

V. fol. 79. redeunt Biblica initio ducto a *Tobia*, cujus prima duo Folia eleganti calamo Sec. XIV. subpleta sunt usque ad C. V. v. 18. *Ego sum azarias ananie magni filius &c.* Sequitur *Judith*, *Esther*, et *Esdras*, inter quem et *Nehemiam* haec Rubrica: *Uerba neemie filii hechie. Sermones esdre et neemie in unum uolumen coartantur.* Succedunt *Machabaei* praemisso *Libro I.* conspectu *Capitum LXI.* *Libro II.* *Capitum LV.* quorum XXXVII°. habetur Locus de Oratione pro Defunctis. In voce postrema Libri *consummatus* placuit ludere Scriptori; scripsit enim *cpn/xmmbtxs* adhibita pro quavis vocali ipsam proxime sequente consona. Partes porro hae Biblicae ad Sec. XIII. pertinentes et consuetis Prologis munitae, et maximis Initiorum literis decoratae sunt.

VI. fol. 146. *Incipit liber de ciuitatibus. et de uicis transmarinis.* Excerptum esse vel ipse ingressus docet: *Uertamus eia sti-*

lum nostrum fumentes initium a chebron quod est ebron. Hebron metropolis olim philistinorum et habitaculum gigantium in tribu iuda ciuitas sacerdotalis et fugitiuorum. *Ibi deus patrem nostrum plasmavit adam et inspiravit. Hebron kariatharbe dicitur quod sarracenice sonat ciuitas &c.* Praecipuus hujus Topographiae scopus est, indicare loca, in quibus aliquid seu V. seu N. T. tempore peculiare gestum est. Quando conscripta fit, primum inde liquet, quod ait: *An te Thyrum lapis ille marmoreus baut modicus super quem sedit ihesus manens illesus a tempore christi usque ad expulsionem gentium ab urbe, sed defraudatus a francis nec non a ueneticis.* Item, quod latinos Hierosolymae Patriarchas enumerans fistit in *Fulcherio*, qui a. 1157. diem clausit. Itaque Scriptor nec *Joh. de Mandavilla*, nec *Brocardus*, nec *Ludolphus de Suchen* est, neque etiam aut *Jacobus de Vitriaco*, aut *Vincentius Bellovac.* quos inspexi. Unde *avendotor* habeo, dum certiora docear. Librarii manus est Sec. XIII.

VII. fol. 152. sequitur Collatio Canonica e Conciliis, Decretis et Epistolis Pontificum, Patrumque Dictis, quorum minimi natu *Haimo* et *Rabanus*, constans Rubricis, seu Capitulis LXXXVI. ab eleganti manu Sec. XII. Primum *De Etatibus hominum* ita infit: *Gradus etatis sex sunt. Infantia. Puericia. Adolescentia. Juuentus. Grauitas. Senectus. Infancia tendit usque ad VII. annum. Puericia ad XIII. &c.* Capitulum

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

571

C O D I C E S

572

II. est de *Etatibus mundi*, tum de Baptismo, de Chrismate, de Eucharistia, Ecclesiis, Libris Bibliis, Jejunio praecipitur. Multa horum Capitulorum habentur etiam in *Reginone*, *Burchardo* et *Ivone* dispersa, sed Collectio nostra nullius horum Operum pars est. Dabo Capitulum e fol. 156. p. 2. quod apud nullum praedictorum ita legitur. *Quot modis fiat sacrilegium.* *Johannes VIII.* in libro gotice legis. *Sacrilegium enim committitur, si quis infregerit ecclesiam, vel XXX. ecclesiasticos passus, qui in circuitu ecclesie fuerint, vel in dominibus, que infra predictos passus fuerint inde diripiendo vel auferendo. Seu qui iniuriam uel ablationem rerum intulerit clericis uel monachis arma non ferentibus, sive deo deuotis omnibus ecclesiasticis personis.* Non enim capelle, que infra ambitum murorum castellorum sunt, mittuntur uel ponuntur in hac obseruatione. Similiter etiam sacrilegium committitur auferendo sacram de sacro, uel non sacram de suero, sive sacram de non sacro, (non vero) non sacram de non sacro, quia quod (l. id) non potest computari in crimine sacrilegii, sed mundanarum legum censura debet emendari, uel secundum morem patrie. quae postrema in Tractatu inferius N. X. adferendo melius sic leguntur: *Non sacram de non sacro, quia non potest computari in crimine sacrilegii, secundum mundanarum legum censuram debet emendari, vel morem patrie.* Nihil de *Libro Legis Gothicae* in Actis et Scriptis Jo-

bannis VIII. T. XI. Concill. edit. *Venet. Coleti.* Habentur tamen ibidem col. 213. ejus Epistolae ad *Alphonsum III. Regem Hisp.* et col. 239. utriusque autoritate celebratum *Concilium Ovetense*, quod perperam ad a. 900. reposuit *Art de verifier les Dates*, cum *Johannes* jam a. 882. diem suum obierit. Occasione porro hujus Concilii facile fieri potuit, ut a Pontifice declarationes quorundam locorum *Legis Wisigothicae*, fortasse L. IV. Tit. V. 6. ubi legitur: *Ecclesiam quippe fraudare, sacrilegium esse a Majoribus approbatum, peterentur.* Extra dubium rem ponit *Albericus trium Fontium Monachus* in *Chronico* apud *Leibnit.* T. II. Access. historic. 4. ubi ad a. 873. de *Johanne VIII.* *Iste scriptis quasdam interpretationes five decreta super librum Gothicæ legis, sicut invenitur in libro, qui canones inscribitur.* An praesentem Collectionem nostram prae oculis habuerit *Albericus*, ignoro, sed vide, quod notat *Pithoeus* ad P. II. Decr. Causa 17. Q. 4. 21. p. 282.

VIII. fol. 158. praemissa temere Expositio *Versus I. Psalmi LXXV.* in qua illud Gen. 49. 10. ita redditur: *Non deficit princeps de iuda, nec dux de femoribus eius, donec ueniet, quod tibi repromissum est, et contenditur, post clamorem illum: Non habemus regem nisi caesarem!* nomen *Judaæe* non nisi Ecclesiae Christi competere, eadem Sec. XIII. manu *Incipit passio domini secundum Nicodemum.* Initium illud, quod in

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

573

P A T R I S T I C I .

574

in variis Exemplis, et Versionibus apocryphae hujus, et a me non semel relatae Narrationis in calce ponitur: *Factum est in anno nonodecimo tyberii cesaris imperii romanorum &c.* Narratio ipsa incipit: *Igitur Anna et Cayphas et Sobna et dathban. gamaliel et Judas leui neptalm alexander et syrus. et reliqui iudeorum uenerunt ad pilatum &c.* et, si rem, non verba species, cum editione Fabricii Cod. Apocr. N. T. p. 238. decurrit usque ad hujus §. XXVII. Hujus porro loco inseritur Epistola Pilati ad Claudium Imp. prior illa: *Nuper accidit, quod et ipse probavi &c.* quam ad calcem Nicodemi p. 298. demum recitat Fabricius, et Epistolam, omissis, quae a §. XXVII. apud hunc leguntur, excipit Narratio de Tiberio aegroto Jesum accersere volente missō Volusiano, qui jam a Pilato eum in crucem actum inveniens Veronicam cum ejus Icone Romam adduxit, per quam sanatus Imperator Christianus effectus est. Deducitur haec Fabula usque ad Neronem e Pilato et Petro de Christi divinitate et actis sciscitantem, quae omnia ad Fabricii citatum Codicem adjungi deberent, et verisimiliter graeco fonte ceciderunt.

IX. fol. 167. p. 2. *Traetatus de coniugio cuius institutio et causa ostenditur.* Multo plura praestat hic Traetatus, quam pollicetur inscriptio; omnes enim paene Quæstiones, quae de hoc Sacramento usque ad Sec. XIII. Patrum Distis, Conciliorum Decretis, et Pontificum Responsis vertebantur,

tangit, non raro etiam objectiones instruendo et resolvendo. Initium est ejusmodi: *Cum alia Sacramenta post peccatum et propter peccatum sumpserint exordium, matrimonii sacramentum et ante peccatum legi institutum a domino, non tamen ad remedium sed ad officium.* Huius autem institutio duplex est. *Vna ante peccatum ad officium facta est in paradyso, ut esset thorus immaculatus, et nuptie honorabiles, ex quibus sine ardore conciperent, sine dolore parent.* Altera post peccatum ad remedium facta extra paradysum propter illicitum peccatum deuitandum &c. Ne longus sim, habes Petri Lombardi L. IV. Sentent. Distinctiones XXVI. — XLII. ita tamen, ut quaedam in Editis, quaedam in Codice aut desint, aut redundant. Ut exemplum dem, deest in Editis Dist. XXXVI. inter Art. 2 — 3. sequens Rubrica: *Adrianus papa Eberardo archiepiscopo iuuauien. Inter seruos non debent matrimonia ullatenus probiberi, et si dominis contradicentibus et iniurias contracta fuerint, nulla ratione propter hoc sunt ecclesiastico iudicio dissoluenda, debita tamen consueta officia (et) seruicia non ex hoc minus sunt propriis dominis exhibenda.* Non nisi de Adriano IV. et Eberardo I. quaestio esse potest, quorum ille a. 1154 — 59. hic a. 1147 — 64. praefuit. Interim Epistolae, e qua Rubrica nostra fuerit excerpta, nec in Concill. citt. T. XIII. nec apud Hansium Germ. Sacr. T. II. ulla mention. Illam jam a Petro Sententis suis

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

575

C O D I C E S

576

suis inferi potuisse, neque nefario tardius accessisse probat annus ejus emortualis, quem cum *Eberardo* communem habuit.

X. fol. 177. p. 2. *Incipit tractatus de sacrilegiis. et immunitatis eorum. et compositionibus.* Initium: *Regum et Imperatorum seu etiam diuersorum pontificum dicta de immunitate et sacrilegio. et singulorum clericalium graduum compositione. de induciis etiam antequam excommunicentur laicis dandis. iuxta quod in libris diuersorum inuenitur. hic breuiter annotatur.* Capitularibus Regum *Franconum*, et Canonibus per *Reginonem*, *Burchardum* et *Ivonem* sparsis utitur Compilator noster mihi ignotus, textu non admodum castigato, subinde tamen lectione varia non improbanda. In Capitulari *Triburiensi* ad petitionem Episcoporum a. 821. in *Theodonis Villa* (*Diedenhofen*, *Thionville*) congregatorum dato legitur: de Episcopo in *Wasconia* inhoneste et inaudite morti tradito, ubi *Burchardus L. VI. c. 5. Ivo P. X. c. 134. et Harzheimius Concill. Germ. T. II. p. 23.* habent mordidato a Germ. *Mord*, *mörder*, quod quidem non inusitatum, ut vides apud *Du Cange* in v. *Morth*.

XI. fol. 181. sub Rubrica: *De Introitu*, sequitur alia Compilatio de Ritibus Sacrificii Missae, et primo quidem Catechesis: *Introitus missæ quare dicitur?* *Eo quia per eum introitum ad officium.* *Uerius quare cantatur?* *Eo quia per eum reuertitur ad introitum.* &c. Dein *Augustini* locus duplex de offerendo Sacrificio pro Mortuis et de Consecratione, demum alia Capita de Missae Officio e verbis *Alcuini* et *Amalarii* potissimum congesta.

XII. a fol. 184. p. 2. perrexit sedulus Coenobita varia congerere e lectione diversorum, quae ad unum genus reduci nequeunt, auspiciatus a quadam Symboli apostolici Expositione, tum de *Arbitrio libero*, de *tribus Vocationibus*, pro quadruplici *Oratione*, &c. item quaedam fabulosa e naturali Historia, quaedam Excerpta ex Operibus *Hieronymi*, *Bedae*, *Leonis*, *Augustini*, *Job*, *Chrysostomi*, *Gelasii Decretum de recipiendis et non recipiendis in Ecclesia Libris*, ut extat *Burchardi L. III. c. 220. 21.* Praeterire non possum *Bedam*, cuius Rubrica est: *De septem columbe uirtutibus*, et hae quidem his Versiculis concluduntur:

*Istis incumbe, sic uiues more columbe:
Primum felle care mentis desertor amare.
Nil rostro laceres, nullum sermone sagittes.
Semina pulchra lege seiungens noxia queque.
Tu gemit, ne cantes. Pro risu prode dolores.
Ut videas clarum, sit sessio litus aquarum.
Cum nidum sternis, petrarum pone cauernis.
Post fructus senos nutri pullos alienos.*

Sin-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

577

P A T R I S T I C I .

578

Singuli Versus subiecta Prosa allegorica explicantur. Novimus *Bendam* verfificem; verum istud Opusculum ne *Caveus* quidem prodit.

Cum ad Versus delapsus sim, accedant: VII. *sententie philosophorum:*

*Quem summa boni? Mens, que sibi conscientia regit.
Pernicies hominum que maxima? Solus homo alter.
Quis diues? Qui nil cupit. Et quis pauper? Avarus.
Que dos matronis pulcherrima? Vita pudica.
Que casta est? De qua mentiri fama ueretur.
Quod prudentis opus? Cum possit, nolle nocere.
Quid stulto proprium? Non posse, et uelle nocere.*

Columnas plures implent Narrationes oppido fabulosae de *Pont. Pilato Tyri Regis Moguntinensem Filio*, de *F. Josepho*, et *Juda traditore*. Ex ungue leonem. *Neroni succedit Anastasius*. Inte-

rim tamen Fabulae primae Inventor verfificatorem reperit, ut dixi Vol. I. P. 1. col. 916. Sequentur Versus 13. inscripti: *Ista carmina diabolus composuisse fertur:*

*Oppositum montem concendere cernis orontem.
Arma tua dextra capies, et fer caput extra &c.*

Naetus est Diabolus Commentatorem asceticum, qui in extricandis his ineptiis mire se torquet.

XIII. fol. 199. p. 2. *Incipit tractatus de antiquis edificiis & mirabilibus aliae urbium. & primo de muris et continentibus in eisdem. Libellus hic in confinio Sec. XV.*

et XVI. diversis modis auctus, contractus, interpolatus pluries prelio subiectus extat Romae, unde a Peregrinis in omnes partes ablatus est. Adscribam Versus calcis, qui in Editionibus omissti videntur. *Roma loquitur:*

*Dum simulachra mibi, dum numina uana placerent,
Militia, populo, menibus alta fui.
Aet simul effigies arasque superstitiones
Ejiciens uni sum famulata Deo,
Cessarunt arces, cecidere palatia divum,
Servivit populus, degeneravit eques.
Vix scio, que fueram, vix Roma recordor,
Vix sinit occasus vel meminisse mei.
Gratior est jactura mibi (tamen?) successibus istis.
Major sum pauper drite stante ruens.*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1180

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

579

C O D I C E S

580

XIV. fol. 204. *Sanctus honorius christianus ad solitarium quendam de Imagine mundi.* Extat istud Opus in Bibl. PP. Lugd. T. XX. Exemplar praesens ultra Librum II. non progreditur, ceterum omnia continet, quae ad aliud hoc Vol. exhibitum Exemplar notavimus, ut Index docet. Quantum Editio Lugd. e nostris emendari queat, vel in limine disce. Malis enim septenis rivis inundato prae inundato, mox et positionem orbis prae Expositionem, tum scrutanti in scientie profundo prae in scientia profundo, item utriusque hominis salute prae utique hominis salute &c.

XV. fol. 220. *Incipit alia explanatio de compoto (computo) non tamen honorij.* Difficile est in magno ejusmodi Theoriarum chro-nologicarum numero adsignare autorem. Praesens init: *Omnis ratio Compoti secundum cursum duorum planetarum.* videlicet solis et lunæ inuenta est ab antiquis &c. Cum Articulo *De horis quibus conficitur annus finitum putem Tractatum;* aliena enim sunt, quae sequuntur *De Numero, De signo Crucis, De Salomone,* nempe poenitente, quin et futilia, v. g. *Tres dies sunt & noctes. in quibus uirilis si fuerit genitus. sine dubio corpus eius integrum manet usque in diem iudicij.* hoc est. in VI. kal. febr. et in tercio idus aug. et in tercio kal. febr. Atque in hoc abrumpitur clarissimus Codex, quem in Germania scriptum inter alia etiam suadet, quod in Articulo

De Numero habetur: *Due leuge faciunt rastam.*

CCXCVII.

Codex membraneus lat. Sec. R. 2283 XIV. Folior. 259. f. per duas columnas luculente et nitide exaratus, rubricis et literis initiorum picturatis distinctus, olimque Monasterij S. dorothée in vienna complectitur D. Hieronymi Libros XVIII. Commentariorum in Isaiam Prophetam. Praeit Praefatio e Divina ejus Bibliotheca, ubi Versio-ni Prophetae praefixa est, huc translata: *Nemo cum prophetas uiderit uersibus esse descriptos &c.* Dein: *In christi nomine incipiunt explanacionum libri in esiam prophetam.* A Prologo videlicet ad Eustochium, cuius initium: *Expletis uix longo tempore in XII. prophetas &c.* In hoc Prologo cer-te rectius legitur: *qui legis litteras nosse se iacent, quam Regis litteras, quod habet Vallarsi Editione T. IV. col. 4. quam contuli.* Fortasse fuerit etiam melius, quod paullo infra occurrit, *cum in datione sit spiritus, qui loquitur, quam in ditione; neque enim datio vocabulum. Veteribus ignotum.* Denique habetur maiorum omnium ingenia pro majorum nostrorum. Non desunt tamen, in quibus Librarius noster peccavit. Ad calcem Operis accessit elegans Tabula picturata, in qua capitatum Argumenta Prophetae, et ut plurimum ratio Expositoris notatur. Unde ad Dorotheanos Canonicos pervernit